

ÅRSPLAN

2024 – 2026

IMI

BARNEHAGE

Innhold

Vår visjon	3
Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver.....	4
Formålsbestemmelse	4
IMI barnehages utvidede kristne formålsparagraf.....	4
Planlegging, dokumentasjon og vurdering	6
Planlegging.....	6
Dokumentasjon.....	6
Vurdering.....	7
Barnehagens innhold, omsorg, lek og læring	9
Barns rett til medvirkning.....	9
Danning	9
Lek.....	9
Sosial kompetanse	10
Språklig kompetanse	10
Språkgrupper	11
Barnehagen som kulturarena	11
Tilvenning.....	11
Barnehagens satsingsområder.....	12
Naturen som læringsarena	12
Relasjonskompetanse og voksenrollen.....	13
Planlegging og samarbeid.....	13
Foreldresamarbeid	13
Overgang mellom basene	15
Grunnskolen	15
Overgang fra barnehage til skole.....	15
Barnehagens samarbeidspartnere	16

Vår visjon

AKTIVE BARN – ENGASJERTE VOKSNE

Visjonens innhold er for oss:

AKTIVE BARN

- Trygge barn
- Undrende barn
- Utforskende barn
- Barn som får medvirke
- Barn i fysisk aktivitet
- Sosialt samspill

ENGASJERTE VOKSNE

- Ser enkeltbarnet
- Tilstedeværende voksne
- Voksne i bevegelse
- Voksne som leker, undrer og utforsker sammen med barna
- Voksne som griper øyeblikket

Barnehagens formål, verdigrunnlag og oppgaver

Formålsbestemmelse

§1 i Barnehageloven sier:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

IMI barnehages utvidede kristne formålsparagraf

IMI barnehage legger en vid praktisering av lovens kristne formål til grunn for sin virksomhet.

IMI barnehages vedtekter sier: «Barnehagen vil bidra til å gi barna kunnskaper, erfaringer og opplevelser av kristen tro og tradisjon». Barnehagen skal lære barna om tro og verdier. Opplæring til tro er hjemmets ansvar.

I «Rammeplan for barnehage» (01.08.2017), s. 55 står det:

«Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar. Slik skal barnehagen bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft»

De kristne grunnverdiene kommer tydelig frem i det daglige arbeidet vårt. Det er like naturlig å synge «Når det stormer» som «Lille Petter edderkopp». Vi har kristen samling minst en gang i uka, basert på kristne temaer gjennom hele året. Vi deltar på julegudstjeneste og påskegudstjeneste, og foreldrene er hjertelig velkomne til å delta på gudstjenestene. I Bibelen er det mange fortellinger som handler om naturen og som kan komme naturlig frem når vi er på tur.

IMI barnehage er en multikulturell barnehage hvor flere religioner og livssyn er representert. I tråd med rammeplanen er det viktig at barna får bli kjent med merkedager, høytider og tradisjoner i de ulike religionene som er representert i barnehagen.

Menneskeverd og det å elske vår neste som oss selv er en av de viktigste grunnverdiene i IMI barnehage. Barna skal lære å respektere andre mennesker for deres meninger og verdier. Vi skal bidra til å utvikle toleranse, interesse og respekt for mennesker med ulike kulturelle, religiøse og livssynsmessig tilhørighet. Dette er vår grunnholdning i møte med barn og foreldre.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging

Rammeplanen kap. 7 sier:

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser».

Les mer om årsplanens funksjoner her: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/pedagogisk-virksomhet/arsplan/>

Dokumentasjon

Vi bruker prosjektarbeid som arbeidsmetode. Da jobber vi spontant eller vi planlegger sammen med barna kort tid i forveien. Vi jobber med prosjekter fortrinnsvis ut fra satsingsområdene og visjonen vår. Barna får være med på å bestemme retning innenfor hvert tema, alt etter hva de ønsker å vite mer om og hva de er opptatt av. Planene er likevel ikke så låst at vi ikke kan være spontane og gjøre andre ting enn det som egentlig er planlagt. Det er åpning for at hvis det plutselig dukker opp noe spennende, f.eks. teaterforestilling så er det rom for å endre planene. Vi dokumenterer en del av prosjektene i etterkant ved bruk av bilder og tekst. Når vi jobber med prosjekt er vi innom mange av fagområdene i Rammeplanen. Dokumentasjonen blir synlig gjennom barnas arbeider, bilder, tekst og samtale. Noe av dokumentasjonen vil bli lagt ut på MyKid.no. Vi lager månedsplan, hvor vi deler informasjon og planer med foreldre. Vi oppsummerer uka med bilder og litt tekst på MyKid.no, dette fungerer som en dokumentasjon for perioden som er gått. Dokumentasjon eller synliggjøring av temaarbeid om barnas barnehagehverdag er viktig informasjon til foreldrene.

Stikkord for prosjektarbeid er:

Inntrykk – fordypning – bearbeiding – ny innsikt

Vi bruker deler av Reggio Emilia filosofien som grunnlag for vårt arbeid. Vi trekker ut det vi synes er viktig og tilpasser det vår barnehage. Vi har en sterk tradisjon på å være mye ute og knytter en del av prosjektarbeidet vårt til natur og uteliv. Dette kan dere lese mere om under et eget avsnitt om Reggio Emilia på hjemmesiden vår.

”Der mine meninger/tolkninger er likegyldige, der alt er planlagt og sannheten er satt, der det ikke er plass til mine spørsmål, mine teorier, mine uttrykk, der er det i virkeligheten ikke plass til meg”

Carla Rinaldi

Vurdering

For å se om vi når de målene vi setter oss er det viktig at vi vurderer. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vi vurderer på ledermøter, basemøter, personalmøter og på planleggingsdagene våre. I tillegg hender det at foreldrene kommer med innspill gjennom året. Vi ser på enkeltbarn og

barnegruppa og vi ser på hva vi har gjort den siste måneden og om vi har nådd de målene vi har satt oss. Vi stiller oss også spørsmål om hva vi burde gjort annerledes for at det skulle blitt slik vi ville.

Alle skal vurdere, og det er viktig hva hver enkelt har å si. Det er de pedagogiske lederne og styrers ansvar å påse at det blir vurdert, men alle skal være med i vurderingen. Barna skal ha medinnflytelse på sin hverdag, og de skal derfor også få være med å vurdere aktiviteter, turer, dagsrytme og lignende ut ifra deres alder, utvikling og forutsetninger. Metoder for dette kan være: gruppesamtale, barnesamtale, kroppsspråk, barneintervju, observasjoner og lignende. Vurdering må skje umiddelbart etter en aktivitet fordi barna lever i nuet.

Foreldrene kan gi kontinuerlig tilbakemelding gjennom hele året. Alle foreldre får tilbud om foreldresamtale høst og vår for å få gitt tilbakemelding på og få tilbakemelding av perioden som har gått. Tilbakemeldingene blir tatt med til basemøtene og den videre planleggingen fremover. Foreldrene inviteres til en brukerundersøkelse ca. annethvert år hvor de kan medvirke og gi tilbakemeldinger. Gjennom planmessig arbeid med vurdering av innholdet og av hverdagen kan barnehagen stadig bli et bedre sted å være for barn og voksne.

Barnehagens innhold, omsorg, lek og læring

Barns rett til medvirkning

Barnehagelovens § 3 sier følgende om barns rett til medvirkning:

”Barn i barnehage har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.”

Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. Både kroppslig og språklig gir barn uttrykk for hvordan de har det, og personalet må kunne lytte og tolke. Innholdet i barnehagen organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns medvirkning. Medvirkning betyr ikke at barn skal bestemme alt. Vi skal blant annet utvikle prosjekter og planlegge temaer ut fra barnas utforskertrang, med utgangspunkt i ting som barna er opptatt av eller at vi som voksne vekker en impuls i forhold til temaer vi velger. Metoder vi kan bruke i forhold til barns medvirkning er at de får være med å skrive matbestilling, bestemme kosemat, aktiviteter, barnesamtaler, barneintervju, planlegging og evaluering av aktiviteter, turer og lignende.

Danning

Danning handler blant annet om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og læremåter. Vi skal gi barna utfordringer og muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og gjøre etiske begrunnede valg. I denne prosessen bruker vi både fagområdene og refleksjon over egne handlinger i hverdagen.

Lek

Barn kan uttrykke seg på mange måter i lek, og leken har en selvskreven og viktig plass i barnehagen. Barnehagen skal bidra til den gode barndommen ved å gi alle barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser. Leken har betydning for barns trivsel og er en grunnleggende livs- og læringsform. I

barnehagen skal barna få oppleve lek både som egenverdi og som grunnlag for læring og allsidig utvikling.

Det viktigste barn gjør er å leke. Vi inspirerer til ulike typer lek ute og inne, observerer, veileder og deltar i lek på barnas premisser. Det legges til rette for både frilek og organisert lek ut fra barnas alder, forutsetning og utviklingsnivå.

Sosial kompetanse

Barnehagen skal formidle verdier, kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap. Gjennom arbeidet med sosial kompetanse skal vi bidra til at barna stimuleres til:

- Empati og rolletaking: det å kunne sette seg inn i andres situasjon og også kunne forstå hvordan ens egen atferd virker inn på andre.
- Prososial atferd: som å hjelpe, dele med, vise omsorg for og inkludere andre.
- Selvkontroll: å kunne kontrollere sine egne aggressive og egoistiske impulser.
- Selvhevdelse/selvtillit: å ta initiativ til sosial kontakt på en passende måte, hevde sine rettigheter og sine egne meninger, ønsker og behov.
- Selvfølelse: jeg synes selv jeg er flink, og jeg betyr noe.

Språklig kompetanse

Barnehagen skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenking og som uttrykk for egne tanker og følelser. Alle barn skal ha et rikt og variert språkmiljø i barnehagen. Barna får dette gjennom bl.a. variert lek, rollespill, lese bøker, lage historier, barnesamtaler, sang og samtale. Tidlig Registrering Av Språk (TRAS) brukes som kartleggingsverktøy for å registrere barnas språkutvikling.

Språkgrupper

Vi lager språkgrupper for de barna som trenger ekstra stimulering i forhold til språk. Noen barn går fast på gruppa, mens andre rullerer. Målet er å gi barna en felles plattform og forberede dem til selve lese- og skriveopplæringen i skolen.

Barnehagen som kulturarena

I IMI barnehage skal vi besøke kunstutstillinger, teater, biblioteket, museet, lage kunstutstilling, se i bøker og finne sanger som skaper tilhørighet til Alta, deltagelse ut fra barnets alder og modenhet.

Tilvenning

Barn og foreldre skal oppleve trygghet og tilknytning i en tilvenningsperiode. Vi jobber med gruppetilhørighet. «Gamle» barn skal venne seg til «nye» barn, og «nye» barn skal venne seg til barnehagen. Barnegruppen skal bli «hel» igjen. Dere som foreldre vil kanskje merke at

barnet oppfører seg «annerledes» enn hjemme. De kan være mer stille, mer alvorlig, bruke stemmen lite eller le lite. Barna observerer mye den første tiden, både andre barn og oss voksne. Noen barn er tettere enn vanlig om kvelden, men søvnen kan være urolig. Barn kan gråte de første dagene ved avskjeden. Enkelte barn gråter ikke de første ukene, men kan få en reaksjon senere. Alle nye inntrykk skal bearbeides.

Barnehagens satsingsområder

Naturen som læringsarena

Tradisjonelt har det meste av pedagogisk tilrettelagte opplegg foregått inne, og frileken har vært dominerende ute. Økt fokus på uteaktivitet i barnehagen har ført til mer utetid. Dermed har det blitt større behov for at utetiden fylles med aktiviteter som er i tråd med rammeplanen og barnehagens årsplan. Derfor må det arbeides bevisst i forhold til uteområdet som en pedagogisk arena.

Pedagogiske aktiviteter ute må tilpasses utemiljøet, med de muligheter og begrensninger det gir. Det er viktig å ha et nyansert syn på hvilke typer opplegg som fungerer best inne, og hvilke typer aktiviteter som passer best ute, og at man planlegger ut fra dette.

Som ansatt i en barnehage forventes det at man bruker de aktivitetsmuligheter som nærmiljøet har å by på. Opplevs miljøet etter hvert som for lite eller oppbrukt kan man prøve å tilrettelegge miljøet slik at det igjen inspirerer til aktivitet.

I dagens travle samfunn er det viktig at barna får mulighet til å knytte bånd til naturen. Det kan være med på å skape en livsvarig interesse for å bevare naturen. Slike handlinger er med på å skape bånd, men skal disse få gro og vokse seg sterke må man investere tid. Det må være noe som gjentar seg gang på gang.

Relasjonskompetanse og voksenrollen

Barnehageårene 2024/2025 og 2025/2026 skal vi, gjennom et felles kompetansehevingsprogram for barnehagesektoren i Alta kommune, sette søkelys på forebygging av psykisk uhelse, forebygge omsorgssvikt og atferdsutfordringer hos barn.

Barns trivsel er de voksenes ansvar og gode relasjoner mellom voksne og barn er grunnleggende for barns utvikling, trygghet og læring. Derfor har vi valgt «Relasjonskompetanse og voksenrollen» som satsingsområder de to neste barnehageårene.

God praksis er:

- Voksne ser barns uttrykk og tar dem på alvor.
  - Viser barnet at de ser barnet, ser det barnet ser og viser interesse for det barnet formidler og er opptatt av.
- Voksne som er i samhandling med et barn, lar seg ikke avbryte i samspillet.
- Den voksne kan hjelpe å sette ord på barnets følelser, inntrykk og uttrykk, og anerkjenne barnets opplevelse av en situasjon.
- Personalet er aktivt til stede i barns hverdag. – de er der barna er, sitter på barnets nivå, vendt mot barna, felles fokus med barna.
- Personalet følger barns fokus; den voksne er opptatt av det samme som barnet.
- Den voksne formidler et positivt budskap til barnet:
  - Jeg bryr meg om deg,
  - Jeg interesserer meg for det du er opptatt av,
  - Jeg kan hjelpe og støtte deg,
  - Jeg er tilgjengelig for deg

Planlegging og samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehageloven § 1 sier følgende:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling». Med forståelse menes gjensidig respekt og anerkjennelse for hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barnet. Personalet i IMI barnehage må arbeide for å finne balanse mellom respekt for foreldrenes prioriteringer og å ivareta barns rettigheter og grunnleggende fellesverdier som barnehagen er forpliktet til.

I IMI barnehage har vi følgende møteplasser:

- Daglig kontakt ved levering og henting
- Foreldresamtaler høst og vår eller ved behov
- Foreldremøter høst/vår
- Samarbeidsutvalget: evaluering og godkjenning av årsplan og barnehageruta
- Foreldrekafe/-frokost
- Mørketidsfest
- Julegudstjeneste og påskekudstjeneste
- Solidaritetskafé
- Dugnad ved behov
- Sommerfest

Foreldrene sikres medvirkning på barnehagens samlede virksomhet gjennom deltakelse i foreldreråd og samarbeidsutvalg, og gjennom den daglige kontakten. Vi ønsker innspill gjennom hele året i forhold til aktiviteter som for eksempel besøk hjemme/på jobben, potetsetting, gårdsbesøk, ha samling med gitarspill/eventyr/kristen samling og lignende som foreldrene kan tilby oss.

Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte til barna som skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen og eier. Hver gruppe er likt representert. Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Overgang mellom basene

IMI barnehage har fire ulike baser på tre ulike lokasjoner. Vi opplever ofte at barn bytter mellom basene. Mellom Lillebasen og Storbasen skjer naturlige bytter på grunn av at disse basene har aldershomogene grupper. Øytunbasen har en «aldersgrense» på 2 år og dermed må barn som er yngre begynne sin «barnehagekarriere» på en annen base. Vi opplever også at barn bytter baser når familien bytter bosted. Bytte av baser skjer gjennom hele året.

Når et barn skal bytte base innkaller «avleveringsbasen» til en samtale med den basen som barnet skal bytte til. Foreldrene blir også innkalt på denne samtalen. Målet med samtalen er å utveksle informasjon om barnet og informere om barnets nye base.

Grunnskolen

Ifølge Rammeplanen skal barnehagen, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehagen til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem.

Overgang fra barnehage til skole

Rammeplanen sier at det må legges til rette for at barn:

- kan ta avskjed med barnehagen på en god måte
- kan glede seg til å begynne på skolen
- oppleve at det er sammenheng mellom barnehage og skole

Vi starter samarbeidet med skolene ved årsskiftet ved at vi sender et skriv om hvor mange barn som kommer fra vår barnehage. I mars sender vi et skriv i forhold til ståstedet til det enkelte barn som fylles ut i samarbeid med foreldrene. Pedagogisk leder og lærer har møte for å gå igjennom TRAS-skjemaet, overgangsskjemaet og evt. andre aktuelle opplysninger.

Barnehagens samarbeidspartnere

Skal vi samarbeide, må vi kjenne til hverandre! Oppvekst og kultur har derfor utarbeidet en tiltaksvifte for å gi en samlet oversikt over tverrfaglige møteplasser og tiltak for barn og unge i Alta.

Oversikten omfatter først og fremst tiltak og tilbud i kommunal regi, og det er også tatt med noen tiltak og tilbud i regi av spesialisthelsetjenesten, frivillig sektor og andre. Formålet er å gjøre det enklere for foreldre og foresatte, ansatte i barnehage, skole, hjelpetjenestene og andre aktører å finne ut hvilke tilbud som finnes i Alta.

Lenke til tiltaksvifta:

